

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กก่อนวัยเรียน
โดยวิธีการสอนตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส

นางสาวศศพร วิไลรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2532

ISBN 974-569-896-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016111

i 10302128

THE DEVELOPING OF PRE SCHOOL CHILDREN 'S CREATIVITY
EMPLOYING NEO-HUMANIST APPROACH IN TEACHING

Miss Sataporn Wilairat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Non-Formal Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-569-896-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กก่อนวัยเรียน โดยวิธีการสอน
ตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส

โดย

นางสาวศศพร วิไลรัตน์

ภาควิชา

การศึกษานอกโรงเรียน

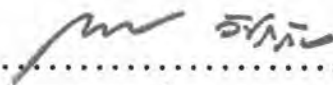
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติวรรณ อมาตยกุล

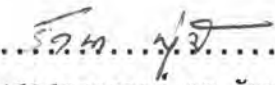
รองศาสตราจารย์ ดร. สำลี ทองอิว

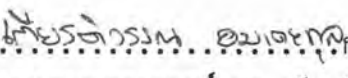

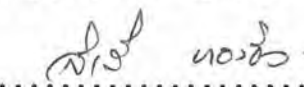
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติวรรณ อมาตยกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สำลี ทองอิว)

..... กรรมการ
(ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

คัตพร วิไลรัตน์ : การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กก่อนวัยเรียนโดยวิธีการสอนตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส (THE DEVELOPING OF PRE-SCHOOL CHILDREN'S CREATIVITY EMPLOYING NEO-HUMANIST APPROACH IN TEACHING) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.เกียรติ-วรรณ อมาตยกุล, รศ.ดร.ลำลี ทองริ้ว, 133 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการทางด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กก่อนวัยเรียน หลังจากได้รับการสอนโดยวิธีการสอนตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส

กลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งนี้ เป็นเด็กก่อนวัยเรียนอายุ 5-6 ปีในศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด-ขณะสงคราม ซึ่งมีทั้งหมด 24 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน ได้แก่ กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่เรียนโดยวิธีการสอนตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส และกลุ่มควบคุม คือ กลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนการสอนปกติของทางศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด

ผลการวิจัยพบว่า หลังจากทดลองเด็กก่อนวัยเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส มีการพัฒนาการทางด้านความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง และสูงขึ้นมากกว่ากลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนปกติของทางศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต คัตพร วิไลรัตน์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา เกียรติวรรณ อมาตยกุล

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

SATAPORN WILAIRAT ; THE DEVELOPING OF PRE-SCHOOL CHILDREN'S CREATIVITY EMPLOYING NEO-HUMANIST APPROACH IN TEACHING. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. KIATTIWAN AMATTAYAKUL, ASSO. PROF. SUMLEE THONGTHEW. 133 pp.

The primary purpose of this experimental research is to study the creativity of the pre-school children after they had been taught by the Neo-Humanist approach.

The sample group of this experiment are 5-6 years old pre-school children of Wat Chana Songkram Children Centre. Totally of 24 children were selected. They are equally divided into 2 groups. The experimental group follows Neo-Humanist Education system while the controlled group follows normal activity of children centre.

The major findings from this study show after the experiment, the pre-school children that follow Neo-Humanist Education system gain more creativity and are also more creative than the other group.

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต *Lawr Poon*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *กี๊วรจรรณ อมาตย์กุล*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติวรรณ อมาตยกุล และรองศาสตราจารย์ ดร. สาลี ทองธิว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.อารี รังสินนท์ แห่งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่กรุณาให้ใช้แบบทดสอบเพื่อนำไปใช้ในการทดลองครั้งนี้และผู้ที่จะลืมเสียไม่ได้อีกท่านหนึ่งคือ DIDI DEVAK ผู้เชี่ยวชาญในด้านการศึกษาแบบนีโอฮิวแมนนิส ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดีเสมอมา

การทำงานวิจัยมีใช้เพียงเพื่อสอบให้ผ่าน แต่ผลของการวิจัยจะต้องสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณท่านผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยและท่านที่ให้ข้อมูลการวิจัยอย่างจริงจัง ขอกราบขอบพระคุณพระครูนิศาการกิจ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดชนะสงคราม และพระอาจารย์ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์วัดชนะสงครามทุกรูป ขอขอบคุณผู้ปกครองและเด็ก ๆ ทุกท่าน ขอขอบคุณแม่ซีที่เอื้อเฟื้ออาหารมื้อกลางวันทุกวัน ขอขอบคุณเพื่อนทุกคนที่ช่วยกันลุ้น ช่วยกันเชียร์ และแบกบาส และที่สุดขอขอบคุณประเทศไทยที่เหลือหัวใจให้วิจัยอีกมากมาย

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่าน และผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ในระบบการศึกษาของบ้านเมือง

ศตพร วิไลรัตน์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่	

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	1
สมมติฐานในการวิจัย	4
ขอบเขตในการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 ความคิดสร้างสรรค์	8
ความหมายของความคิดสร้างสรรค์	8
องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์	9
ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์	11
พัฒนาการความคิดสร้างสรรค์	12
ลักษณะของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์	13
การพัฒนาการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	15
บทบาทของพ่อแม่กับความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก	19
ครูกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	20
การวัดความคิดสร้างสรรค์	23

ตอนที่ 2 นิโฮิวแมนนิส	25
ปรัชญาการศึกษา นิโฮิวแมนนิส	25
ปรัชญา นิโฮิวแมนนิส	27
การศึกษาคามแนวคิดแบบ นิโฮิวแมนนิส	30
ตอนที่ 3 ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด	40
ภูมิหลังของโรงเรียนวัดสอนเด็กก่อนเกณฑ์	40
นโยบาย	42
โครงการจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด	43
หลักสูตร	44
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
งานวิจัยในประเทศไทย	45
งานวิจัยต่างประเทศ	46
3. การดำเนินการวิจัย	48
การศึกษาเบื้องต้น	48
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
การเสนอผลงานวิจัย	53
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5. สรุปผลการวิจัย	60
สรุปผลการวิจัย	62
อภิปรายผลการวิจัย	62
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป	66
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนเด็กก่อนวัยเรียน	66

บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	71
ประวัติผู้เขียน	๑

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 3 ด้านจากการทำแบบทดสอบก่อนการเรียนของกลุ่มที่เรียนโดยวิธีการสอนตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส	54
ตารางที่ 2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 3 ด้านจากการทำแบบทดสอบก่อนการเรียนของกลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนการสอนปกติ	55
ตารางที่ 3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 3 ด้านจากการทำแบบทดสอบหลังการเรียนของกลุ่มที่เรียนโดยวิธีการสอนตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส	55
ตารางที่ 4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์แห่งการกระจายของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 3 ด้านจากการทำแบบทดสอบหลังการเรียนของกลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนการสอนปกติ	56
ตารางที่ 5	การเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ จากการทำแบบทดสอบก่อนการเรียน ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยวิธีการสอนตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส และกลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนการสอนปกติ	56
ตารางที่ 6	การเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ จากการทำแบบทดสอบหลังการเรียน ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยวิธีการสอนตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส และกลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนการสอนปกติ	57

ตารางที่ 7	การเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการเรียนของกลุ่มที่เรียนโดยวิธีการสอนตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส	57
ตารางที่ 8	การเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการเรียน ของกลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้การสอนปกติ	58
ตารางที่ 9	การเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 3 ด้านที่เพิ่มขึ้นหลังจากการเรียนของกลุ่มที่เรียน โดยวิธีการสอนตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส และกลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้การสอนปกติ	58